

РЕШЕНИЕ
28.10.2025

Зеленодольск
шәһәре

КАРАР
№ 17

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Советының «2030 елга кадәр Зеленодольск муниципаль районы социаль-икътисадый үсеш стратегиясен раслау турында» 2016 елның 9 сентябрэндәге 124 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 2014 елның 28 июнэндәге 172-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында стратегик планлаштыру турында» 2015 елның 16 мартындагы 12-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм «2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясе турында» 2015 елның 15 мартындагы 40-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, Зеленодольск муниципаль районы Советы **карап кылды:**

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Советының «2030 елга кадәр Зеленодольск муниципаль районы социаль-икътисадый үсеш стратегиясен раслау турында» 2016 елның 9 сентябрэндәге 124 номерлы карарына түбәндәге үзгәрешләрне кертәргә: «Территорияләрне үстерү буенча стратегик чаралар жыйнагасы» 4 бүлеген һәм «2030 елга кадәр Зеленодольск муниципаль районының социаль-икътисадый үсеш фаразы» 7 бүлеген кушымта нигезендә яңа редакциядә баян итәргә (кушымтада бирелә).

2. Әлеге карарны Интернет челтәрендә Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат (<http://pravo.tatarstan.ru>) порталында һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составындагы Зеленодольск муниципаль районы мәгълүмат (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) сайтында урнаштырырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Зеленодольск муниципаль районы Советының социаль-икътисадый үсеше, бюджет-финанс мәсьәләләре, муниципаль милек һәм эшқуарлыкны үстерү буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Зеленодольск муниципаль районы
Башлыгы,
Советы рәисе

М. П. Афанасьев

Зеленодольск муниципаль районы Советының
2025 елның «28» октябрәндәге
17 номерлы карары проектына
кушымта

4 бүлек. Территорияне үстерү буенча стратегик чаралар жыйнагы

№	Максат атамасы	Бурыч атамасы	Төп чаралар атамасы	Срок	Башкаруучылар
Г Ц	Төп максат Муниципальара хезмәттәшлек нигезендә ЗМР халкының тормыш сыйфатын күтәрү, инвестицион җәлеп итүчәнлеген арттыру, табигать һәм кеше потенциалыннан файдалану				
1.	Икътисадны модернизацияләү һәм диверсификацияләү	1.1. Инвестицияләрне җәлеп итү	1.1.1. Муниципаль инвестиция стандартын гамәлгә ашыру (инвестиция проектларын җәлеп иткәндә һәм үткәргәндә «бер тәрәзә» системасы)	даими	ЗМР БК АСИҮТ бүлеге
			1.1.2 ЗМР Инвестицион советын үткәрү. ЗМР Инвестицион паспортын актуальләштерү	2025-2027	«ИЦ ЗД» ЗМР АУ ЗМР БК АСИҮТ бүлеге
			1.1.3. Электрон һәм электротехника сәнәгате технопаркларын оештыру, шул исәптән гамәлдәге сәнәгать майданчыкларында:		
			- АСИҮТ буенча тулы һәм үз вакытында өч яклы килешүне гамәлгә ашыру	Даими	ЗМР БК АСИҮТ бүлеге
			«Яңа Тура» технополисында житештерү индустриаль паркын оештыру	2025-2027	ЗМР БК АСИҮТ бүлеге «ИЦ ЗД» ЗМР АУ «Яңа Тура» технополисы» ИК
			- Зеленодольск шәһәренең «түбәнге» сәнәгать зонасында, аларны АСИҮТ потенциалы резидентлары тарафыннан файдалану максатында, житештерү майданнарын һәм жир кишәрлекләрен инвентарьлаштыру	2025-2027	ЗМР БК АСИҮТ бүлеге «ИЦ ЗД» ЗМР АУ

			-АСИҮТ резидентларына арендага бирү өчен билгеләнгән житештерү биналарын төзү өчен инвесторлар эзләү	Даими	ЗМР БК АСИҮТ бүлгеге «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
			1.1.4.Зеленодольск шәһәренең Төньяк-Көнчыгыш өлешендә сәнәгать паркын оештыру (КМПО-ЗМЗ): - «Турбина» сәнәгать паркы; - «Турбина 2.0» сәнәгать паркын Зеленодольск шәһәренең «Тандер» РЦ янында	2025- 2027	ЗМР БК АСИҮТ бүлгеге «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
			1.1.5 Яңа сәнәгать майданчыкларын оештыру (индустриаль парклар):		
			- Зеленодольск шәһәрәндә Зеленодольск машиналар төзү заводы янында эзер житештерү-склад биналары булган сәнәгать паркы	2025- 2027	ЗМР БК АСИҮТ бүлгеге
			- Осиново авыл жирлегендә М-7 трассасы буйлап 300 Га мәйданда сәнәгать (индустриаль) паркы һәм «Дуслык» технопаркы	2025- 2027	ЗМР БК СЭПиА бүлгеге ЗМР БК АСИҮТ бүлгеге «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
			Васильево шәһәр тибындагы поселогында сәнәгать мәйданчыклары	2025- 2027	ЗМР БК СЭПиА бүлгеге ЗМР БК АСИҮТ бүлгеге «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
			- авыл жирлекләрендә сәнәгать мәйданчыкларын оештыру	2025- 2027	«ИЦ ЗД» ЗМР АУ
			- Зеленодольск шәһәрәндә it-park (Мирный микрорайонында РУЭСның элеккеге бинасы)	2025- 2027	«ИЦ ЗД» ЗМР АУ
			1.1.6 Бушаган жир кишәрлеген эре инвесторга бирү максатыннан Зеленодольск шәһәренең Төньяк-Көнбатыш өлешендә элеккеге КПД заводы территориясен рекультивацияләү	2025- 2027	ЗМР БК
			1.1.1.7. Районны үстерүнең инвестиция планнарына үзара бәйләнеш һәм яңа инвестиция проектларын электр энергиясе, газ һәм су белән тәэмин итү максатларында,	2025- 2027	ЗМР БК

		ресурслар белән тәэмин итүче оешмаларны инвестиция программаларына кертү өчен, шул исәптән яңа сәнәгать (индустриаль) паркларын электр энергиясе белән тәэмин итү, шулай ук «Зур Зеленодольск» территориясен һәм СММЛЦ янындагы территорияләрне комплекслы төзү максатларында, ресурсларга перспектив ихтыяжлар буенча тәкъдимнәр өзерләргә.		
		1.1.8. Түбәндәге яңа сәнәгать паркларын оештыру: - Осиново авыл җирлегендә («Тура - 2.0»); - «Весна 2.0», Экотехнопарк; - авыл җирлекләрендә сәнәгать майданчыклары һәм сәнәгать парклары.	2025-2027	ЗМР БК
		1.1.9. Гамәлдәге (планлаштырыла торган) сәнәгать парклары (Дружба һ.б.) территориясендә өзер житештерү-склад биналары рәвешендәге индустриаль паркларны оештыру.	2025-2027	ЗМР БК
	1.2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү	1.2.1 «ЗМРда кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм» муниципаль максатчан программасын актуальләштерү	Даими	«ИЦ ЗД» ЗМР АУ
		1.2.2. ЗМРның барлык җирлекләрендә кече һәм урта эшмәкәрлек бирү өчен билгеләнгән мөлкәт һәм җир кишәрлекләре исемлеген булдыру аша кече һәм урта эшмәкәрлеккә мөлкәти ярдәм күрсәтүне киңәйтү	2025-2027	ЗМР ПИЗО «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
		1.2.3. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм чараларын гамәлгә ашыру: - мәгълүмати-маркетинг ярдәме; - мөлкәти ярдәм; - моношәһәрләр территориясендә теркәлгән кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларыннан эре заказчылар тарафыннан сатып алулар күләме; - «Кече һәм урта эшмәкәрлек корпорациясе» АҖ, «МСП Банк» АҖ, РГО кредит-гарантия ярдәме; - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары өчен тренинглар үткөрү; - җиһазларның ташламалы лизинг программасы	Даими	«ИЦ ЗД» ЗМР АУ ЗМР БК СЭПиА бүлеге

		1.2.4. Социаль эшмәкәрлекне һәм коммерциячел булмаган оешмаларны үстерү, шул исәптән федераль һәм республика грантлары алу аша	Даими	Соц. сораулар буенча Район башкарма комитеты «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
		1.2.5. ЗМР Эшмәкәрләр советы эшен оештыру һәм аның эшен матбугатта һәм социаль челтәрләрдә киң яктырту	Даими	«ИЦ ЗД» ЗМР АУ
		1.2.6.«ТР Иң яхшы эшмәкәрләр советы» конкурсының финалын үткөрү	Ел саен	ЗМР БК «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
		1.2.7. Шәхси эшмәкәрләргә күчү буенча «Һөнәри керемгә салым» махсус салым режимын кулланучы эшмәкәрләр белән эшне оештыру.	2025-2027	Зеленодольск шәһәре Халыкны эш белән тәмин итү үзәге ЗМР БК
		1.2.8. Районда мәктәп укучылары арасында «Иң яхшы инвестицион проект» конкурсын үткөрү	2025-2027	«ИЦ ЗД» ЗМР АУ
	1.3. ЗМР икътисад субъектлары эшчәнлегенең нәтижелелеген арттыру	1.3.1. Хезмәт житештерүчәнлеген арттыру:		
		- «Хезмәт житештерүчәнлегә һәм халыкны эш белән тәмин итүгә ярдәм» илкүләм проектының «Хезмәт житештерүчәнлеген үстерүне тәмин итү өчен халыкны эш белән тәмин итүгә ярдәм һәм хезмәт базарының нәтижелелеген арттыру» федераль проекты кысаларында эш белән тәмин итүгә ярдәм итү һәм хезмәт базарының нәтижелелеген арттыру максатларында предприятиеләр хезмәткәрләрен яңадан уку, аларның квалификациясен күтәрү чараларын гамәлгә ашыру	Даими	ТР Сәнәгать һәм сәүдә министрлыгы ТР Хезмәт министрлыгы Зеленодольск шәһәре Халыкны эш белән тәмин итү үзәге ЗМР БК
		- ЗМР предприятиеләренең «Хезмәт житештерүчәнлегә» сәнәгәтне үстерү фонды программасында ташламалы заемнар алу өлешендә катнашуы	Даими	ЗМР БК «ИЦ ЗД» ЗМР АУ ЗМР предприятиеләре
		1.3.2.Хакимиятнең муниципаль органнары эшчәнлеген планлаштыруда ЗМР эре предприятиеләренең үсеш стратегияләрен исәпкә алу	Даими	ЗМР БК ЗМР предприятиеләре
		1.3.3. ЗМР предприятиеләрендә сакчыл житештерү комплекслы программаларын кертү	2025-2026	ЗМР предприятиеләре

					ЗМР БК
			1.3.4. Банкротлык һәм ликвидация процессындагы предприятиеләрнең житештерү биналарыннан потенциал инвесторлар тарафыннан мөмкин булган файдалану максатларында әлеге ЗМР предприятиеләре белән эшне оештыру	Даими	ЗМР БК «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
			1.3.5 «Соры хезмәт базары» буенча комиссия эшен актуальләштерү	2025-2027	ЗМР БК СЭПиА бүлеге
			1.3.6. ЗМР предприятиеләрен сату базарларын киңәйтү - район житештерүчеләре продукциясенең бердәм каталогын булдыру һәм аны ел саен актуальләштерү - күргәзмәләрдә катнашуда ЗМР предприятиеләренә ярдәм Республика Маркетинг Үзәге (РМЦ)мәйданчыкларында эшне актуальләштерү	Даими	ЗМР БК
			1.3.7. Импортны алыштыру максатында ЗМР предприятиеләренең технологик чылбырларын формалаштыруда һәм анализлауда ярдәм	Даими	ЗМР БК СЭПиА бүлеге «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
	1.4. Тар профильгә белгечләргә кытлык проблемалары н хәл итү һәм ЗМР территориясен дә кадрларны беркетү	1.4.1. ЗМР эш бирүчеләренең агымдагы ихтыяжлары турында мәгълүмат җыю һәм анализлау һәм ЗМР буенча һөнәр, квалификация, сан күрсәткечләре буенча прогноз эшләү	Даими	ЗМР БК СЭПиА бүлеге	
		1.4.2. Мәгариф учреждениеләрендә (НПО, СПО)укыту программалары турында мәгълүмат җыю һәм анализлау	Даими	ЗМР БК СЭПиА бүлеге Зеленодольск шәһәре Халыкны эш белән тәмин итү үзәге «ИЦ ЗД» ЗМР АУ	
		1.4.3. Хезмәт ресурслары өлкәсендәге (шул исәптән эре предприятиеләрдә) иң яхшы тәҗрибәләргә анализ	Даими	ЗМР БК Мәгариф идарәсе	
		1.4.4. Зеленодольск районында хезмәт ресурслары ЗМР БКта җаваплылык үзәген билгеләү яки хезмәт ресурсларын үстерү , һөнәри әзерлек һәм һөнәри кадрларны беркетү буенча ведомствоара эш төркемен төзү	2026	ЗМР БК «ИЦ ЗД» ЗМР АУ	

			1.4.5 Яшьләргә һәм укучыларга һөнәри юнәлеш бирү: -робот техникасының IT сыйныфларын һәм классларын (түгәрәкләрен) үстерү. - эре предприятиеләрнең түгәрәкләргә шефлык итү буенча совет тәҗрибәсеннән файдаланып, Зеленодольск шәһәрәндә Яшь техниклар станциясен оештыру	Даими	ЗМР БК
			1.4.6.Сәнәгать паркында (яки янәшәдә) , «Зеленодольск» индустриаль паркы, «Тура 2.0», Свияжск мультимодаль логистик үзәгендә хостеллар (тулай тораклар)оештыру	2026-2027	ЗМР БК АСИУТ бүлгә «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
		1.5 Жирле бюджетка салым һәм салым булмаган кертемнәрне арттыру	1.5.1. ЗМР территориясендә инвестиция проектларын гамәлгә ашыручы подряд оешмаларын икенчел салым исәбенә кую эшен (беренче чиратта «Зеленодольск» инд паркларындагы эре проектларны, МЗС төзелешен һ. б.) арттырырга	Даими	ФБП табышлар милкен үстерү комиссиясе ЗМР БК СЭПиА бүлгә
			1.5.2. Районның социаль-икътисадый үсеш фаразын һәм дөнья финанс базарларында (кризисның) турбулент булу мөмкинлегә шартларында бюджет вариантын эшләү (Стресс-фараз һәм стресс-бюджет)	2025-2027	ФБП ЗМР БК СЭПиА бүлгә
2.	Нәтижәле логистика системасын булдыру аша ЗМРның отышлы географик урынын гамәлгә ашыру	2.1. ЗМР эре логистик операторларны жәлеп итү	2.1.1. «Зеленодольск» индустриаль паркын, Свияжск мультимодаль логистика үзәге(СММЛЦ), «Тура 2.0» сәнәгать паркын логистик комплекслар һәм бүлү үзәкләре төзү өчен терәк нокталар буларак билгеләү.	2025-2027	ЗМР БК АСИУТ бүлгә «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
			2.1.2 Логистика өчен кадрлар әзерләүне оештырырга, иң эре операторлар («Тандер» ЯАЖ, х-5 Riteal group, Ozon, Wildberis һ.б.) кадрларына ихтыяҗны (Сан һәм таләп ителә торган белгечлекләр киселешендә) эшләргә.	2025-2027	ЗМР БК
		2.2.Автомобиль юллары һәм күперләр төзү аша районның элемтәсен арттыру	2.2.1 Зеленодольск шәһәрәндә Идел елгасы аша автомобиль күперен төзү вариантларын һәм мөмкинлекләрен эшкәртү.	2025-2026	ЗМР «ДСИР» МБУ ЗМР БК «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
			2.2.2.Ш-1 автомобиль юлын төзүне тәмамлау.	2025	ЗМР «ДСИР» МБУ ЗМР БК «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
			2.2.3.Зеленодольск шәһәрәндә Машина төзүчеләр	2025-2027	ЗМР БК

		урамыннан А-295кә кадәр автомобиль юлы төзүне күздә тотарга		
		2.2.4 «Турбина» һәм «Турбина 2.0» сәнәгать паркларын эшләтеп жибәрү максатыннан Зеленодольск шәһәренә «Тандер» - ЗМЗ РЦ районында тимер юл тупигын торгызуны башларга	2026-2027	ЗМР «ДСИР» МБУ ЗМР БК
		2.2.5. Әйшә торак пункты урап узучи автомобиль юлын күздә тотарга	2026-2027	ЗМР «ДСИР» МБУ
		2.2.6. Зеленодольск шәһәрәндә юлларны норматив хәлгә китерү	2025	ЗМР «ДСИР» МБУ ЗМР БК
		2.2.7. Зеленодольск муниципаль районы муниципаль берәмлекләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын паспортлаштыру	2025 – 2026	ЗМР «ДСИР» МБУ ЗМР БК ПИЗО, Авыл жирлекләре башлыклары
		2.2.8. Муниципаль пассажирлар йөртүне гәмәлгә ашыручы транспорт чараларын (автобусларны) яңарту	2025	ЗМР «ДСИР» МБУ ЗМР БК Зеленодольск ПАТП
	2.3. Районның су потенциалыннан файдалану	2.3.1 СММЛЦ мәйданчыгын үстерү концепциясен эшләү һәм раслау	2025-2026	ЗМР БК «ИЦ ЗД» ЗМР АУ ТР МК ТР МЭ
		2.3.2. Дәүләт программаларында катнашу аша СММЛЦ житми торган инженерлык инфраструктурасын төзү	2025-2026	ЗМР БК ЗМР «ДСИР» МБУ
		2.3.3.3 СММЛЦ мәйданчыгында ашлык экспортына озату өчен ашлыкны һәм элеватор куәтләрен тирәнтен эшкәртү комплексын төзү мәсьәләсен эшкәртү	2025-2027	«ИЦ ЗД» ЗМР АУ ЗМР БК АСИУТ бүлгә
		2.3.4 Зеленодольск шәһәрәндә пассажир причалын төзү мәсьәләсен эшкәртү	2026-2027	ЗМР «ДСИР» МБУ ЗМР БК «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
		2.3.5 «А.М. Горький исемәндәге Зеленодольск заводы» АЖәндә пассажир суднолары житештерүне үстерү	2025-2027	«А.М. Горький исемәндәге Зеленодольск заводы» АЖ

					ЗМР БК
			2.3.6 СММЛЦ майданчыгында контейнер терминалларын булдыруга инвесторларны жэлеп итү	2025-2027	ЗМР БК АСИҮТ бүлгеге
3.	Районның рекреацион һәм турист потенциалын гамәлгә ашыру	3.1.Зеленодольск районуна туристларны һәм экскурсантларны жэлеп итү	3.1. Кече һәм урта эшмәкәрләр субъектларына туризм һәм рекреация өлкәсендә инвестиция проектларын оештыруда һәм гамәлгә ашыруда ярдәм итү	2025-2027	«ИЦ ЗД» ЗМР АУ
		3.2.Вакыйгалы чаралар булдыру	3.2.1. «Иван Купала» славян мәдәниятенә республика бәйрәме	2025-2027	ЗМР БК МИ
			3.2.2. Елда үткәрелә торган «Свияжск ухасы» гастрономия фестивалә	2025-2027	«Зәя утрау-шәһәрчеге» дәүләт тарих-архитектура һәм сәнгать музей тыюлыгы
			3.2.3. «Кушкарпа уеннары» күпмилләтлә фольклор фестивалә	2025-2027	"Әйшә үзәкләштерелгән клуб системасы» МБУ
		3.3. Гамәлдәге туристлар агымынан район өчен финанс нәтижәсен арттыру	3.3.1. «Турист салымын» этаплап кертү	2025-2026	«ИЦ ЗД» ЗМР АУ
			3.3.2 ЗМР төп туристлык агымнарында юл буге сервисы объектларын төзү өчен жир кишәрлекләрен сайлап алу һәм потенциалы инвесторлар эзләү	2025-2027	«ИЦ ЗД» ЗМР АУ
			3.3.3 ЗМР кунаканә фондының сыешлыгын арттыру, кунакларны урнаштыру урыннары буенча үзбәя бирү һәм сертификацияләү	2025-2027	«ИЦ ЗД» ЗМР АУ
		3.4. Рекреация һәм туризмның яңа урыннарын оештыру	3.4.1. Ял һәм глэмпингларның яңа базаларын оештыруга ярдәм күрсәтү	2025-2027	«ИЦ ЗД» ЗМР АУ
			3.4.2.Туризм өчен жир кишәрлекләрен рекреациягә күчәрүдә ярдәм күрсәтеп, әлегә жир кишәрлекләргә сайлап алу эшен алып барырга.	2025-2027	«ИЦ ЗД» ЗМР АУ
			3.4.3. Глэмпингларны һәм ял базаларын оештыру: - Бишнә, Б.Ключи, Әйшә авыл жирлекләрендә;	2025-2027	«ИЦ ЗД» ЗМР АУ

		- Норлат, Мамадыш-Әкил, Мулла Иле, Өтөшкә авыл жирлекләрендә һәм Карамалы Тау штп; - Рус Әжиле авыл жирлегендә Гөбнә кластеры.		
		3.4.4 Күгәй авыл жирлегенә Урман поселогы базасында экоавыл оештыру, алга таба ТР Инвестиция советы аша ял базалары төзү өчен жир кишәрлекләре бирү.	2025-2027	«ИЦ 3Д» ЗМР АУ
		3.4.5 РФ Хөкүмәтенең «Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдә урнашкан урманнардан файдалану, саклау, яклау, аларны торгызу үзенчәлекләре турында» 2020 елның 21 сентябрендәге 1509 номерлы карары механизмы аша авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән туризм максатларында файдалану мәсьәләсен эшләргә.	2025-2027	«ИЦ 3Д» ЗМР АУ
	3.5. Казан шәһәрендә яшәүчеләр өчен ял көне нокталары булдыру	3.5.1 Октябрь пос.- Займище районында комплекслы пляж ял итү зонасы оештыру	2025-2027	«ЗМР архитектура һәм шәһәр төзелеше сәясәте идарәсе» МБУ ЗМР баш архитекторы
		3.5.2. Зеленодольск шәһәре (шәһәр пляжы), Васильево штп., Октябрь а/ж пляж зоналарына инвесторлар эзләү.	2025-2027	ЗМР БК Яшьләр эшләре һәм спорт буенча идарә
		3.5.3. Зеленодольск шәһәренә паром белән кичү районында күпфункцияле ял базасын оештыру	2025-2027	ЗМР БК АСИУТ бүлгә
	3.6. Балаларның реабилитация, медицина туризмын һәм ялын үстерү	3.6.1.Гамәлдәге балалар ял итү лагерьларына инвентаризация үткөрү һәм ремонт ясау, шулай ук яңа лагерьлар оештыру	2025-2027	ЗМР БК Мәгариф идарәсе ЗМР БК Яшьләр эшләре һәм спорт буенча идарә
		3.6.2 Казан шәһәре янындагы территориядә медицина һәм тернәкләндерү үзәкләре булдыру өчен инвесторларны җәлеп итү	2025-2027	«ИЦ 3Д» ЗМР АУ Зеленодольск үзәк район хастаханәсе
		3.6.3.Volga Village сәламәтләндерү һәм медицина хезмәт күрсәтүе белән курорт тибындагы шәһәр яны кунакханә комплексын оештыру	2025-2027	ЗМР БК АСИУТ бүлгә

		3.7. Рекреацион максатларда районның су потенциалын үстерү	3.7.1. Иделдә утрауларны үзләштерү (аларны кадастр исәбенә куеп)	2025-2027	«ИЦ ЗД» ЗМР АУ ЗМР ПИЗО
			3.7.2. Зеленодольск шәһәренең шәһәр пляжы базасында күпфункцияле рекреацион комплекс оештыру максатыннан инвестор эзләү	2025-2027	«ИЦ ЗД» ЗМР АУ
			3.7.3. Зеленодольск шәһәрендә Октябрь авыл җирлегендә комплекслы ял зонасы оештыру	2025-2027	ЗМР БК АСИУТ бүлеге
4.	Авилның һәм агросәнәгать комплексының тотрыклы үсеше	4.1 Авилда кече эшмәкәрлекне үстерү	4.1.1. Һөнәрчелек, кәсепчелек һәм кече бизнесны үстерүдә һәр эре авыл җирлегенең махсуслашуын билгеләү	2025-2027	АЖ башлыклары «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
			4.1.2 Авил хужалыгы продукциясе җитештерү буенча гаилә фермасын оештырырга теләүче шәхси ярдәмче хужалыкларны ачыклау буенча җирлекләр территорияләрендә эш алып бару	2025-2027	АЖ башлыклары ЗМР буенча ТР МСХиП идарәсе «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
			4.1.3. «Агростартап» крестьян (фермер) хужалыкларына грант ярдәме» программасында катнашучы крестьян-фермер хужалыкларына ярдәм күрсәтү	2025-2027	ЗМР буенча ТР МСХиП идарәсе «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
			4.1.4. Фермер хужалыкларын үстерү белән шөгыльләнәргә теләк белдергән гражданның консультатив ярдәм күрсәтү	2025-2027	ЗМР буенча ТР МСХиП идарәсе «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
			4.1.5. КФХга ярдәм чаралары буенча «Татарстан Республикасында авыл хужалыгы кооперациясен үстерү компетенцияләре үзгә» ДБУ, «Россельхозбанк» АЖ, «Росагролизинг» АЖ белән берлектә уку семинарлары уздыру.	2025-2027	ЗМР буенча ТР МСХиП идарәсе «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
		4.2. Авил хужалыгы кооперациясен үстерү	4.2.1. Зеленодольск муниципаль районында авыл хужалыгы кооперациясен үстерү чаралары планын эшләү	2025-2027	ЗМР буенча ТР МСХиП идарәсе «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
			4.2.2. Гражданның һәм КФХларны кулланучылар һәм җитештерү авыл хужалыгы кооперативларын төзүгә җәлеп итү	2025-2027	ЗМР буенча ТР МСХиП идарәсе «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
			4.2.3. Авил хужалыгы кооперативларын үстерүгә кооперативлар тарафыннан субсидияләр алуны тәмин итү	2025-2027	ТР МСХиП идарәсе «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
			4.2.4. Яшелчәчелек, җиләк культураларын үстерү һәм эшкәртү, күркә үрчетү (кошчылык), дару үләннәрен һәм	2025-2027	ЗМР буенча ТР МСХиП идарәсе

			кыргый үләннәрне(мөмкин) жыю һәм эшкөртү тармакларында (ким дигәндә) берәр авыл хужалыгы кооперативы төзүне тәмин итү		«ИЦ ЗД» ЗМР АУ
	4.3. Авыл хужалыгы билгеләнешен дөге жирләрдән рациональ файдалану	4.3.1. Элеккеге фермалар биләгән жир кишәрлекләрен СХ-2 территориаль зоналарына күчерү		2025-2026	ЗМР буенча ТР МСХиП идарәсе «ЗМР архитектура һәм шәһәр төзелеше сәясәте идарәсе» МБУ АЖ башлыклары «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
		4.3.2 Агач-куаклык үскән жир кишәрлекләренә бер өлешен (чокыр-балкалы системалары, сазлыклы) дәүләт урман фондына күчерү		2025-2026	ЗМР буенча ТР МСХиП идарәсе «ЗМР архитектура һәм шәһәр төзелеше сәясәте идарәсе» МБУ АЖ башлыклары «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
		4.3.3. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләренә бер өлешен сәнәгать жирләренә күчерү		2025-2026	ЗМР буенча ТР МСХиП идарәсе «ЗМР архитектура һәм шәһәр төзелеше сәясәте идарәсе» МБУ АЖ башлыклары «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
	4.4. Авыл хужалыгында һәм рекреация максатларында су ресурсларына файдалану	4.4.1. ГТС, буаларны (күлләрне) норматив халәтенә китерү:		2025-2027	ЗМР «ДСИР» МБУ
		- Васильево штп су басудан инженерлык саклавына капитал ремонт		2025-2027	
		- Васильево штп Куйбышев сусаклагычының ярларын ныгыту		2025-2027	
		-Васильево штп кушылдыкларны чистарту		2025-2027	
		-«Салавуш» ГТС капитал ремонт		2025-2027	
		-Ильинское күлен һәм Сумка елгасы үзәнен чистарту		2025-2027	

			чистарту	2025-2027	
			- Әрә елгасының уң кушылдыгын чистарту (Бакырчы авылы)	2025-2027	
			-Ореховка авылындагы күлне чистарту	2025-2027	
			- Олы Ходяш авылында Зәя елгасы үзәннен чистарту	2025-2027	
			-Олы Жәке авылында Петъялка елгасы үзәннен чистарту.	2025-2027	
			4.4.2. Су объектлары булган буаларның яр полосасын кадастр исәбенә кую.	2025-2027	ЗМР ПИЗО АЖ башлыклары «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
		4.5 Авыл хужалыгы продукциясен эшкөртүне һәм саклауны оештыру	4.4.3.Балыкчылык өчен һәм мелиорация максатларында буалардан файдалану мөмкинлеген карарга	2025-2027	
			4.5.1. «Зеленодольск» индустриаль паркы һәм СММЛЦ майданчыгында авыл хужалыгы продукциясен эшкөртү һәм саклау предприятиеләрен жәлеп итү	2025-2027	ЗМР БК АСИУТ бүлгеге Технополис УК «Яңа Тура» «ИЦ ЗД» ЗМР АУ
			4.5.2 Яңа юнәлешләрдә авыл хужалыгы продукциясен эшкөртүне оештыру: борчакны - аксым га аеру, жыләкне - джемнарга эшкөртү, тирән тундыру	2025-2027	«ИЦ ЗД» ЗМР АУ
			4.5.3 Авыл жирлекләрендә (Норлат, Олы Карагужа, Б.Ключи, Бишнә) сәнәгать майданчыкларын оештыру;	2025-2027	«ИЦ ЗД» ЗМР АУ
		4.6. СНТ үсешә	4.6.1 СНТ белән бердәм оператор арасында каты көнкүреш калдыкларын жыю һәм алып китүгә шартнамәләр тәзүне тәэмин итү	2025-2027	АЖ башлыклары ЗМР БК
			4.6.2. Инженерлык инфраструктурасының тышкы объектларын (электр яктылыгы хужалыгы, су белән тәэмин итү, каты көнкүреш калдыклары майданчыклары, СНТ чикләренә кадәр керү юллары)капиталь ремонтлауның республика программасында катнашуны тәэмин итү	2025-2027	АЖ башлыклары ЗМР БК
			4.6.3. Эчке һәм тышкы инфраструктура объектларын ремонтлау буенча бакчачылык ширкәтләре чыгымнарын финанслашу буенча республика программасында катнашуны тәэмин итү	2025-2027	АЖ башлыклары ЗМР БК
		4.7. Авыл	4.7.1. «Тормыш өчен инфраструктура», «Дөвамлы һәм актив	2025-2027	«СТН»

		жирлекләрен тотрыклы үстерү	тормыш», «Гаилә», «Кадрлар», «Яшьләр һәм балалар» милли проектларын, «Авыл территорияләренең хәзерге йөз» федераль программасын, «Авыл территорияләрен комплекслы үстерү» дәүләт программасын гамәлгә ашыру		ЗМР «ДСИР» МБУ АЖ башлыклары
			- Норлат авылында «ТР ЗМР «Ручеёк» 41 нче балалар бакчасы» МБМУ өчен 120 урынлы бина төзү	2027	«СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ АЖ башлыклары
			-Новониколаевский п., Берновые Кавали п. ФАП төзү	2026	«СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ АЖ башлыклары
			-КФҮ төзү	2025-2027	«СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ АЖ башлыклары
			-Олы Шырдан авылында мәдәният йорты төзү	2025-2027	«СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ АЖ башлыклары
			-Юынчы авылында мәдәният йорты төзү	2025-2027	«СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ АЖ башлыклары
			-Октябрь п. мәдәният йорты төзү	2025-2027	«СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ АЖ башлыклары
			-Кече Шырдан авылында мәдәният йорты төзү	2025-2027	«СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ АЖ башлыклары
			- Төрләмә-Норлат-Борындык автомобиль юлының Булат елгасы аша салынган күперне реконструкцияләү	2025-2027	«СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ АЖ башлыклары
			- Косякау мәдәният йорты «ЦКС «Заволжье» МБУ төзү	2025-2027	«СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ АЖ башлыклары
			- Осиново балалар сәнгать мәктәбе төзү	2025-2027	«СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ АЖ башлыклары

		- Васильево шәһәр тибындагы поселогында бассейн төзү	2025-2027	«СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ АЖ башлыклары
		- Осиново авылында йөзү бассейны булган көрәш сараен төзү	2025-2027	«СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ АЖ башлыклары
		- «Газпром балаларга»- «Газпром» ГАЖ программасы буенча Васильево шәһәр тибындагы поселогында стадион төзү	2025-2027	«СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ АЖ башлыклары
		- Осиново авылында бассейн төзү	2025-2027	«СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ АЖ башлыклары
		- Карамалы Тау шәһәр универсаль спорт залы төзү	2025-2027	«СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ АЖ башлыклары
		- Норлат авылында универсаль спорт залы төзү	2025-2027	«СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ АЖ башлыклары
		- Б.Ключи авылында ФОК төзү	2025-2027	«СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ АЖ башлыклары
		- Зеленодольск районында «Пионер» ДОЛ (балалар сәламәтләндрү лагере) төзү	2025-2027	«СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ АЖ башлыклары
		- Олы Ходяш авылында фельдшер-акушерлык пункты төзү	2025-2027	«СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ АЖ башлыклары
		- Уразлы авылында фельдшер-акушерлык пункты төзү	2025-2027	«СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ АЖ башлыклары
		- Акъегет авылында фельдшер-акушерлык пункты төзү	2025-2027	«СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ АЖ башлыклары
		- Новониколаевский п. фельдшер-акушерлык пункты төзү	2025-2027	«СТН»

					ЗМР «ДСИР» МБУ АЖ башлыклары
			4.7.2. Каты көнкүреш калдыкларын вакытлыча саклау полигонын урнаштыру өлөшөндө Татарстан Республикасы калдыклары белән эш итү өлкөсөндө территориаль схемага кертү турында тәкъдим эзерләү (Олы Ачасыр авыл жирлеге, Норлат авыл жирлеге, Олы Шырдан авыл жирлеге, Карамалы Тау штп)	2025-2027	«СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ АЖ башлыклары
			4.7.3.«Газпром Трансгаз Казан»ЖЧЖ газ бүлү чөлтөрлөрө буенча газны транспортлау хөзмөтлөрөнө махсус өстөмөлөр һәм тарифлар кулландан алынган акчалар исәбеннән финанслана торган республика газлаштыру программаларында катнашу	2025-2027	ЗМР БК АЖ башлыклары
			4.7.4 «Чиста су» программасында катнашуны дөвам итөргө	2025-2027	ЗМР БК «СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ
			4.7.5 Индивидуаль жылылык системасына күчү программасында (2 контурлы казаннар) катнашырга.	2025-2027	ЗМР БК «СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ
			4.7.6 Гражданнарның үзара салымын әйләнә-тирә мохитнең сыйфатын яхшырту өчен куллану (чишмөләрне төзөклөндөрү, күпер кичүлөрөн жиһазландыру, юлларны асфальтлау һ.б.лар).	2025-2027	ЗМР БК «СТН» ЗМР «ДСИР» МБУ
			4.7.7. Жирлекләрнең генераль планнарын эзерләгөндө, проектлана торган сәнәгать паркларын квалификацияле эшче көч белән тәмин итү максатларында, торақ һәм социаль инфраструктура үсөшөн исәпкә алырга.	2025-2027	АЖ башлыклары «ЗМР архитектура һәм шөһәр төзөлөшө сәясәте идарәсе» МБУ
		4.8. «Азык-төлек иминлеген технологик тәмин итү»	4.8.1 «АПҚда кадрлар» федераль проектында катнашырга	2026-2027	ЗМР БК
			4.8.2«Критик әһәмиятле фермент препаратлары азык һәм азык өстөмөлөрө, технологик ярдәмче чаралар житөштерү» федераль проекты катнашырга,шул исәптән СРМЛҮ мөйданчыгында ашлыкны тирөтөн эшкөртү буенча	2026-2027	ЗМР БК

		милли проектында катнашу	инвесторларны жәлеп итеп		
5.	Казан агломерациясе нең икенчел үзәген формалаштыру һәм яшәү өчен уңайлы мохит	Шәһәр мохитен үстерү	5.1.1.«Безнең ишегалды» республика программасында катнашу чаралары планын эшләү. «Безнең ишегалды» программасында гражданның финанскатнашуын (үзара салым) тәмин итү	2025-2027	«ЗМР ТКХ департаменты» МБУ
			5.1.2. Зеленодольск шәһәренең Гоголь ур. комплекслы төзелеш проектын эшләү	2026-2027	Баш архитектор «ЗМР архитектура һәм шәһәр төзелеше сәясәте идарәсе» МБУ
			5.1.3 «Зеленодольск ш. Полукамушки» кварталын комплекслы реновацияләү проектын эшләү һәм раслау	2026	Баш архитектор Баш агроном
			5.1.4.Авария хәлендәге торак фондыннан үзләштерелгән жир кишәрлекләренә карата территориаль планлаштыру документларына, шулай ук инженерлык челтәрләре схемасында (жылылык белән тәмин итү, су белән тәмин итү һәм су бүлеп бирү схемалары) үзгәрешләр кертү	2025-2027	ЗМР «ДСИР» МБУ
			5.1.5. Зеленодольск шәһәрәндә биологик чистарту корылмалары (БОС) куәтләрен арттыру	2025-2026	ЗМР «ДСИР» МБУ
			5.1.6 Зеленодольск шәһәренең Гоголь урамында ЛЭПны жир астына күчерү мөмкинлеген эшкөртү	2025-2027	ЗМР БК ЗМР «ДСИР» МБУ
			5.1.7. тышкы төзекләндерү объектларына инвентаризация һәм паспортизация үткөртү	2025-2027	ЗМР ДТКХ ЗМР «ДСИР» МБУ
			5.1.8 Чүп-чарны аерым жыюны этаплап кертү	2025-2027	ЗМР ДТКХ
			Зеленодольск шәһәрәндә «яшел каркас» эшләү буенча чаралар үткөртү	2025-2027	Баш архитектор Баш агроном
			5.1.10.Социаль инфраструктура объектларын төзү:		ЗМР «ДСИР» МБУ
			- Зеленодольск шәһәрәндә бассейнлы спорт комплексы	2025-2027	
			- Колотов исемендәге Комсомолец стадионын реконструкцияләү	2025-2027	
			- Зеленодольск МО ДОСААФ РТ	2025-2027	

			- Горьковец ДОЛ(балалар сәламәтләндерү лагере)	2025-2027	
			- «Зеленодольск район хастаханәсе» ДАССУ	2025-2027	
			- «Психик тайпылышлары булган гражданныр өчен билгеләнгән Зеленодольск интернат-йорты» ДАҺБУ 120 урынга исәпләнгән корпус төзелеше	2025-2026	
		5.2. Район үсешен инфраструктура белән тәмин итү	5.2.1. Су белән тәмин итүнең инженерлык инфраструктурасын үстерү: - СММЛЦ ВЗУ төзелеше (тәүлегенә 7 мең куб. м) һәм жир асты сулары запасларын яңадан бәяләү буенча эшләр башкару; - Зөя утравында жир асты сулары запасларын яңадан бәяләү һәм ВЗУ төзү (тәүлегенә 1 мең куб. м.); - Б.Ключи авылында жир асты сулары запасларын яңадан бәяләү һәм ВЗУ төзү (тәүлегенә 5-6 мең куб. м.);	2026-2027	PCO ЗМР БК
			5.2.2. Хужалык-көнкүреш суларын чыгаруның инженерлык инфраструктурасын үстерү: - Биологик чистарту корылмалары(БОС) СММЛЦ төзү (тәүлегенә 5-6 мең куб. м.); - Зөя утрау-шөһәрчекнең БОС реконструкциясе - «Б.Ключи» БОС төзү(тәүлегенә 5 мең куб.м.) .	2026-2027	PCO ЗМР БК
			5.2.3. Электр белән тәмин итүнең инженерлык инфраструктурасын үстерү: - «Свияжск» 110 кВ ПС трансформаторларын 2х16МВА ким булмаган трансформаторларга алыштыру; - «Большие Ключи»35 кВ ПС трансформаторларын 2х10МВА ким булмаган трансформаторларга алыштыру;	2026-2027	PCO ЗМР БК
			5.2.4. Үсешнең инженерлык инфраструктурасын үстерү: - яңа ГРС СММЛЦга һәм яңа ГРСка магистраль газүткәргеч төзү; - «Ключи»ГРС реконструкциясе.	2026-2027	PCO ЗМР БК
			5.2.5. ГТСны норматив халәткә китерү: - Васильево шәһәр су басудан инженерлык саклавына капитал ремонт; - «Салавуш» ГТС капитал ремонт.	2025-2027	PCO ЗМР БК

	5.3. «Большой Зеленодольск» комплекслы төзелеш проектын гамәлгә ашыру	5.3.1. «Большой Зеленодольск» проекты кысаларында торак комплекслар төзелешенең башы : - «Васильево утравы» торак комплексы; - «Зелёная долина» ТКсы.	2025-2027	ЗМР БК
		5.3.2. Ш-1 автомобиль юлы төзелешен төгәлләү	2025-2027	ЗМР БК
		5.3.3. Инженерлык инфраструктурасын төзү һәм реконструкцияләү: - Зеленодольск-Северный һәм Осиново яңа су жыю корылмалары төзелеше; - «Васильево» БОС реконструкциясен төгәлләү; - 2х25МВА «Салават-Күпере» 110 кВ ПС төзү; - гамәлдәге «Васильево», «Яңа Тура», «Зеленодольск-1», «Зеленодольск-2» ГРС кирәкле ГРП күләме булган югары һәм урта басымлы газүткәргечләр челтәрен төзү	2025-2027	ЗМР БК
		5.3.4. «Большой Зеленодольск» проекты кысаларында индустрия һәм сәнәгать паркларын оештыру: - «Тура 2.0» сәнәгать паркы; - «Дуслык» индустрия паркы; - «Әйшә» индустрия паркы; - «М-7» индустрия паркы (3 чират); - Экотехнопарк; - «Октябрь» сәнәгать паркы; - «Турбина» һәм «Турбина-2.0» сәнәгать паркы.	2025-2027	ЗМР БК
		5.3.5. Зеленодольск машина төзү заводынан төньяктарак урнашкан Зеленодольск шәһәрендә яңа зират оештыру.	2025-2027	ЗМР БК

7 бүлек. Зеленодольск муниципаль районының 2030 елга кадәр социаль-иқтисадый үсеш фаразы

№ т/б	Күрсәткеч атамасы	Үлчәү берәмле ге	2022 хисабы	2023 хисабы	2024 хисабы	2025 бәяләү	Фараз				
							2026	2027	2028	2029	2030
1	Даими халык саны (уртача еллык)(темп, %)	мең кеше	169,45	169,754	170,05 5	170,48	170,65	170,7	170,8	170,9	171,0
		%	102,3	100,2	100,2	100,2	100,1	100,0	100,1	100,1	100,1
2	Тулаем территориаль продукт-барлығы (гамәлдәгә бәяләрдәгә темп)	млн. сумнард а	72 030, 5	93 394, 1	107 66 2,7	117 757 ,2	126 114 ,9	133 9 60,5	142 1 11,3	149 92 7,4	157 42 3,8
		%	122,9	129,7	115,3	109,4	107,1	106,2	106,1	105,5	105,0
3	Үзләре житештергән товарлар төяп жибәрелгән, үз көчләре белән башкарылган эшләр һәм хезмәтләр	млн. сумнард а	57 728, 7	70 928, 5	81 671 ,8	81 320, 4	81 566, 4	87 96 4,5	86 19 4,0	88 779 ,8	92 331 ,0
4	Сәнәгать житештерүе индексы	%	97,1	105,6	102,1	95,1	95,8	103,2	94,4	100,0	100,6
5	Тулаем территориаль продуктта кече һәм урта бизнес өлеше	%	24,8	23,6	25,9	26,0	26,2	26,5	26,8	27,0	27,2
6	Сәнәгать житештерүенең гомуми күләмендә инновацион продукция өлеше	%	3,3	5,5	1,8	2,7	3,7	3,7	3,9	4,0	4,0
7	Барлык категория хужалыктарда тулаем авыл хужалыгы продукциясе (гамәлдәгә бәяләрдә темп)	млн. сумнард а	10 198, 57	10 216, 70	12 005 ,2	12 905, 7	13 649, 1	14 38 0,3	15 19 5,1	16 072 ,2	17 016 ,3
		%	108,0	100,2	117,5	107,5	105,8	105,4	105,7	105,8	105,9

8	Финанслауның барлық чыганақтары исәбеннен төп капиталға инвестициялар күләме (гамәлдәге бәяләрдәге темп)	млн. сумнард а	19 165,5	20 869,1	29 655,5	32 030,0	33 890,0	35 390,0	36 910,0	37 648,2	38 325,9
		%	137,0	108,9	142,1	108,0	105,8	104,4	104,3	102,0	101,8
9	Торакны гамәлгә кертү (темп, %)	мең кв.м	140,31	130,51	155,04	166,0	140,0	130,0	130,0	130,0	130,0
		%	155,9	93,0	118,8	107,1	84,3	92,9	100,0	100,0	100,0
10	1 кешегә торак белән тәэмин ителеш (темп, %)	кв.м	29,8	30,1	31,1	31,7	32,5	33,3	34,0	34,7	35,4
		%	99,0	101,0	103,3	101,9	102,5	102,5	102,1	102,1	102,0
11	Ваклап сату әйләнеше (гамәлдәге бәяләрдә темп)	млн. сумнард а	25 614,8	29 171,8	34 330,9	39 744,1	44 276,9	47 935,9	51 797,6	55 485,6	58 863,3
		%	100,0	113,9	117,7	115,8	111,4	108,3	108,1	107,1	106,1
12	Икътисадта мәшгульләр саны (уртача еллык) - барлығы (темп, %)	мең кеше	79,5	80,5	80,5	80,5	80,5	80,5	80,5	80,5	80,5
		%	100,0	101,3	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
13	Хезмәткәрләрнең уртача айлык хезмәт хакы предприятиеләрнең тулы әйләнешендә (гамәлдәге бәяләрдә темп)	сум	39808,3	50939,0	61542,8	64214,7	67449,5	71742,4	76035,1	80217,0	84227,9
		%	109,8	128,0	120,8	104,3	105,0	106,4	106,0	105,5	105,0
14	Жирле бюджетка салым һәм салым булмаган түләүләр кертү - барлығы (темп, %)	млн. сумнард а	2 501,9	3 338,2	3 764,2	3 531,4	1 992,4	2 011,1	2 031,2	2 051,5	2 072,0
		%	113,9	133,4	112,8	93,8	56,4	100,9	101,0	101,0	101,0